

לשכת סמנכ"ל בכיר תנועה

הנהלת אגף הרכב

טל: 03-5657103/9

פקס: 03-5657105

א' טבת, תשפ"ב

5 דצמבר, 2021

סימוכין: 4000-0401-2021-021752

בתוקף מיום 1/8/13		
עדכון מספר 1: בתוקף מיום 1.2.15	מערכות בטיחות בכלי רכב מסוגים M1 ו- N1	הוראת נוהל מספר 03/13
עדכון מספר 2: בתוקף מיום 1.2.16		
עדכון מספר 3: בתוקף מיום 1.1.18		
עדכון מספר 4: בתוקף מיום 15.5.18		
עדכון מספר 5: בתוקף מיום 1.1.2019		
עדכון מספר 6: בתוקף מיום 1.1.2021		
עדכון מספר 7: בתוקף מיום 1.5.2021		
עדכון מספר 8: בתוקף מיום 1.1.2022		

עדכון מספר 8 בתוקף מתאריך 1.1.2022

1. מבוא

תחום בטיחות כלי הרכב מאופיין בשנים האחרונות בהתפתחות טכנולוגית מהירה ופיתוח מערכות חדשניות מגוונות אשר מסייעות למנוע תאונה ו/או למזער את נזקי הפגיעה בנפש וברכוש, וחלק ממערכות הבטיחות הללו נכנסות בהדרגה כדרישה מחייבת בתקינה הבינלאומית ובכלל זה בתקינה האירופאית. סקרים המתפרסמים בעולם מצביעים על מגמה עולמית חיונית של הפחתה יחסית במספר הנפגעים מתאונות דרכים וצמצום בחומרת הפגיעות, וזאת כתוצאה משיפור הבטיחות בכלי הרכב.

משרד התחבורה ורשות המסים מיחסים חשיבות רבה לקידום השימוש במערכות בטיחות בכלי רכב. לאור האמור, החליטו משרד התחבורה ורשות המסים ליתן תמריצי מס לרכבים חדשים המאובזרים במערכות בטיחות, על מנת לעודד יבואנים לייבא ולמכור רכבים מאובזרים ובטיחותיים יותר, ובדגש לקיום מערכות בטיחות שיחייבו על פי התקינה, מתוך כוונה להקדים את כניסתן של מערכות אלו לשימוש בארץ. כמו כן, על מנת להגביר את מודעות הציבור, תיקבע לכל דגם רכב "רמת אבזור בטיחותי" שתצוין על גבי רישיון הרכב. ככל שהרכב יהיה מאובזר יותר במערכות בטיחות, כך רמת האבזור הבטיחותי שלו תהיה גבוהה יותר, וזאת בהתאם לתקנה 270ד' לתקנות התעבורה ובהתאם לצו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין.

מערכות הבטיחות והזיכויים שיינתנו יפורסמו באתר האינטרנט של משרד התחבורה ושל רשות המסים. נוהל זה הוכן בשיתוף עם רשות המסים בישראל.

מטרת הנוהל:

הנוהל נועד לתמרץ יבואני רכב לייבא רכבים עם מערכות בטיחות מתקדמות.

דיווח:

על יבואן מסחרי לדווח למערכת הממוחשבת של משרד התחבורה על דבר קיום מערכות הבטיחות בדגם הרכב על פי הפירוט להלן.

יובהר כי עבור חלק מהמערכות, הדיווח הנו לתיעוד ומעקב ובחינת מערכת התמריצים בעתיד בהתאם להתפתחויות הטכנולוגיות בתחום ונוכחות המערכות בדגמי הרכב המיובאים לישראל. התמריצים יינתנו בהתאם לרמת האבזור הבטיחותי של דגם, שתיקבע על-פי מכלול המערכות המותקנות ברכב (ראה טבלה מספר 1 הכוללת מערכות אשר ייכנסו לקביעת רמת האבזור הבטיחותי).

2. הגדרת המערכות

<u>כריות אויר</u> <u>[תנאי סף]</u>	אביזר בטיחותי שתפקידו למזער את הפגיעה בנהג ובנוסעים כתוצאה מתאונת דרכים. הכרית מתנפחת בגז דחוס בקורות התאונה ובכך סופגת חלק מהאנרגיה שנוצרת במהלך התאונה, מגנה מפני חלקים שבורים ורססי זכוכית ומצמצמת את הנזק הנגרם לנוסעים ברכב.
<u>מערכת אקטיבית למניעת סטייה מנתיב</u>	מערכת אשר מסייעת לנהג באופן אקטיבי לשמור על מיקום בטוח של הרכב ביחס לנתיב הנסיעה או שולי הכביש, ולצורך מניעת סטייה לא רצונית והימנעות מתאונה.
<u>מערכת בלימה אוטומטית בעת חירום</u>	מערכת אשר מזהה באופן אוטומטי סכנה לתאונה בעת נסיעה לפנים, ומפעילה את מערכת הבלימה של הרכב לצורך הימנעות מתאונה או הפחתת חומרת הפגיעה.
<u>בקרת שיוט אדפטיבית</u>	מערכת המיועדת לשמירת מהירות נסיעה קבועה תוך שמירה על מרחק בטוח מהרכב מלפנים, באמצעות שליטה אוטומטית על המצערות והבלמים לצורך שמירת מרחק קבוע ובטוח בעת הנסיעה במצב שיוט. המערכת תאט את הרכב כאשר תתקרב לרכב שמלפנים ותעלה את המהירות כאשר זרימת התנועה תאפשר זאת.
<u>בקרת מהירות חכמה (ISA)</u>	מערכת המזהה את מהירות הנסיעה המותרת בדרך ומסייעת לנהג לשמור על מהירות הנסיעה המתאימה ע"י מתן התראה ייעודית או ע"י התאמה אקטיבית של מהירות הנסיעה של הרכב למהירות המותרת.
<u>מערכת מתקדמת לבלימת חירום מפני הולכי רגל ורוכבי אופניים</u>	מערכת אקטיבית המסוגלת לזהות מצב של סכנת פגיעה בהולכי רגל ו/או רוכבי אופניים, ומפעילה את מערכת הבלימה של הרכב לצורך הימנעות מתאונה או הפחתת חומרת הפגיעה. <u>אין לכלול בקטגוריה זו מערכות פאסיביות.</u>
<u>מערכת זיהוי כלי רכב ב"שטח מת"</u>	מערכת המזהה הימצאות כלי רכב ב"שטחים מתים" בצדי הרכב, באמצעות שימוש בחיישנים ו/או מצלמות הממוקמים ברכיבים שונים של מרכב הרכב, ומפעילה התרעה בשדה הראיה של הנהג ברכב.
<u>חיישני חגירת חגורות בטיחות</u>	מערכת המזהה ומתריעה (התרעה קולית ו/או ויזואלית) על הימצאות נוסעים לא חגורים במושבים קדמיים ואחוריים בכל עת שהרכב נמצא בנסיעה.

<u>אין לכלול בקטגוריה זו מערכות המספקות התרעה חד-פעמית במקום התרעה מתמשכת, או מערכות המתריעות על אי חגירת חגורות במושבים הקדמיים בלבד.</u>	
מערכת אשר מזהה בעת הנסיעה לאחור מכשול, אובייקט, או משתמשי דרך אחרים (נייחים או בתנועה) ובולמת את הרכב באופן אוטומטי עד לעצירה מוחלטת במידת הצורך למניעת התנגשות. תוכרנה גם מערכות שמזהות עצמים נייחים בלבד, או מזהות עצמים בתנועה בלבד.	<u>בלימה אוטומטית בנסיעה לאחור</u>
מערכת המעריכה את מצב עירנות הנהג ע"י ניתוח מערכות הרכב, ומספקת התרעה לנהג על פי הצורך.	<u>מערכת התרעה במצב של עייפות נהג</u>
מערכת הממלאת את דרישות תקנה 83ד. לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.	<u>מערכת עזר לנהג להתרעה על השארית ילדים ברכב</u>

3. השיטה

רמת האבזור הבטיחותי של הרכב תיקבע לראשונה על-פי סכום הנקודות שקיבל דגם הרכב בגין מערכות הבטיחות המותקנות בו, בהתאם לניקוד כדלקמן:

טבלה מספר 1- ניקוד של מערכות בטיחות

מספר	מערך בטיחות	ניקוד 2022
1	מערכת אקטיבית למניעת סטייה מנתיב	2
2	מערכת בלימה אוטומטית בעת חירום	2
3	מערכת לבלימת חירום מפני הולכי רגל ורוכבי אופניים*	1
4	מערכת זיהוי כלי רכב ב"שטח מת"	1
5	בלימה אוטומטית בנסיעה לאחור	1
6	מערכת התרעה במצב של עייפות נהג	0.5
7	מערכת להתרעה על השארת ילדים ברכב	1
8	חיישני חגירת חגורות בטיחות (קדמיים ואחוריים)	0.5
9	בקרת שיוט אדפטיבית	1
10	בקרת מהירות חכמה (ISA)	0.5
	סה"כ	10.5

*לקבלת ניקוד עבור מערכת זו, דגם הרכב חייב לעמוד בדרישות שבהגדרה החדשה: "מערכת מתקדמת לבלימת חירום מפני הולכי רגל ורוכבי אופניים". היבואן ידווח על קיום שתי המערכות בדגם הרכב לפי הוראות נוהל מספר T-01-2013 - נספח א': **מערכת זיהוי הולכי רגל ומערכת לזיהוי רוכב אופניים ואופנועים**, ובלבד שדגם הרכב עומד בהגדרה החדשה, בעמודה חדשה שתיקבע לצורך זה במערכת קודי דגם. בדגמי רכב שבהם מותקנת מערכת פאסיביות לזיהוי רוכב אופניים ואופנועים ו/או זיהוי הולכי רגל, העונות על ההגדרות הישנות, היבואן ידווח על הימצאות המערכת אם היא עונה להגדרה הישנה, אך לא יתקבל ניקוד עבורה. נא ראו נספח ג' - מערכות חייבות בדיווח בעת רישום דגם שאינן מזכות בניקוד.

טבלה מספר 2- הגדרה של רמת האבזור הבטיחותי

רמת האבזור הבטיחותי	ניקוד מינימאלי נדרש	מספר כריות אוויר מינימאלי
		M1 N1
0	-	0 0
1	1	4 6
2	2	4 6
3	3	4 6
4	4	4 6
5	5	4 6
6	6	4 6
7	8	4 6
8	10	4 6

רמת האבזור הבטיחותי

רמת האבזור הבטיחותי (מ-0 הנמוכה ביותר, עד 8 הגבוהה ביותר) מותנית בקיום של כמות מינימאלית של כריות אויר ברכב כמפורט להלן:

1. רכב פרטי בעל 6 כריות אויר.
2. רכב מסחרי עם בעל 4 כריות אויר.

כלי רכב המצוידים במספר כריות אויר פחות מהמפורט לעיל לא יסווגו לרמת אבזור בטיחותי מעבר לרמה 0.

יובהר כי בנוהל זה אין שינוי בכללי דיווח של מספר כריות אויר המותקנות ברכב.

החלוקה לחבילות בטיחות תבוצע במערכת הממוחשבת של משרד התחבורה לפי הדיווחים בדבר קיומן של מערכות הבטיחות השונות.

רמת האבזור תיקבע בעת רישום הרכב לראשונה. יובהר כי רמת האבזור כאמור תירשם ברישיון הרכב בעת רישומו לראשונה, והיבואן המסחרי לא יוכל לערוך בה כל שינוי במועד מאוחר יותר.

רמת האבזור מייצגת את אבזור הבטיחות שיש בדגם הרכב במועד רישום הרכב לראשונה (הדפסת הרישיון הראשון).

יובהר כי רשימת המערכות, הניקוד וההגדרות של רמות האבזור הבטיחותי יתעדכנו מעת לעת בהתאם להתפתחויות הטכנולוגיות והיקפי השימוש במערכות הבטיחות השונות והתקינה הרלבנטית לגביהם. במשך הזמן, עקב עדכונים, רמת אבזור לרכב שכבר נרשם עשויה להשתנות ביחס לניקוד ורמת האבזור שנקבעו בעת רישום הרכב לתנועה. שינוי זה ברמת אבזור הבטיחות אינו משפיע על היבטים אחרים הקשורים ברכב כגון עלות ביטוחים.

העדכונים כאמור יבוצעו בידי משרד התחבורה בהתייעצות עם רשות המסים.

שר האוצר יקבע סכומים של תמריצים (זיכוי ממס קניה) בהתאם לרמת האבזור הבטיחותי, כאשר רמה 0 הנמוכה ביותר, לא תזכה את היבואן בתמריצים כלשהם.

4. סוגי הרכב והמסמכים הנדרשים

4.1 סוגי הרכב עליהם חל נוהל זה :

הנוהל חל על כלי רכב מנועיים מסוג M1 ו-N1 כהגדרתם בתקנות התעבורה שהינם במשקל כולל מותר עד 3.5 טון.
כלי רכב שמשקלם מעל 3.5 טון ואופנועים, לא נכללים בנוהל זה.

4.2 מקור הנתונים

- הנתונים לגבי כל מערכות הבטיחות ידווחו על ידי היבואנים המסחריים בהתאם לנספח א' שימולא על ידי יצרן הרכב או הסוכן המורשה כהגדרתו בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 (להלן: "חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב") או יבואן הרכב (בכפוף לאמור בסעיף 4.4 להלן), בו יפורטו כל מערכות הבטיחות הנמצאות בדגמי הרכבים השונים, פעולתן והשפעתן על מעורבות בתאונות הדרכים.
- נתונים לגבי כל מערכת בטיחות והניקוד שלה יפורסמו באתרי האינטרנט של משרד התחבורה, עם קישור לפרסום כאמור באתרי האינטרנט של משרד האוצר/רשות המסים.

4.3 מערכות המתקנות בהתקנה מקומית

לעניין קביעת רמת האבזור הבטיחותי יובאו בחשבון אך ורק מערכות שהותקנו בידי יצרן הרכב בתהליך יצור רגיל.
לצורך עמידה בתקנה 364 ח. לתקנות התעבורה (מערכות בטיחות ברכב נוסעים פרטי וברכב מסחרי), ניתן להתקין מערכות חובה גם בהתקנה מקומית.

4.4 מסמכים

על מנת לאפשר קביעת רמת אבזור בטיחותי לדגם רכב בהתאם למערכות המותקנות בו, על היבואן להגיש את המסמכים הבאים :

א. טופס הצהרת היצרן או הצהרת יבואן מסחרי (כהגדרתו בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב) או סוכן מורשה על קיום מערכות אלו בדגמים המיובאים וכן הצהרת היבואן המסחרי כי המערכות נמצאות ברכב המיובא ומולאו במערכת "רכבית" בעת רישום הדגם או הצהרת המחיר – נספח א'. הטופס יוגש יחד עם כל מסמכי התקינה בעת הגשת הבקשה לרישיון יבוא למחלקת התקינה.

ב. בנוגע לייבוא רכבים :

1. ביבוא אישי
2. ייבוא על ידי יבואן שאיננו יבואן מסחרי (כהגדרתו בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב)

תצורף הצהרת יצרן הרכב או אישור יבואן ישיר או אישור מוסך מורשה מטעם היבואן הישיר, בדבר קיום מערכות הבטיחות המותקנות ברכב בהתקנה מקורית.
ההצהרה/האישור יוגש יחד למכון הרישוי המבצע תהליך תקינה לרישום ורישוי לרכב בהתאם מכון הרישוי ימלא את הטופס על קיום מערכות הבטיחות ברכב ויגיש אותו למשרד הרישוי המחוזי עם כלל מסמכי התקינה של הרכב. כאמור יובאו בחשבון אך ורק מערכות שהותקנו בידי יצרן הרכב בתהליך יצור רגיל.

לצורך עמידה בתקנה 364 ח. לתקנות התעבורה (מערכות בטיחות ברכב נוסעים פרטי וברכב מסחרי), על המייבא האישי לוודא כי למתקין המערכות קיים אישור משרד התחבורה והסכם עם יצרן המערכות, זאת במידה ומדובר בהתקנה מקומית.

5. פרסום

סעיף 79 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב קובע כי על משווק רכב לכלול בפרסומת לרכב שהוא משווק את רמת האבזור הבטיחותי של הרכב. תקנה 9 לתקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (ייבוא רכב ושיווקו ותיווך בייבוא אישי), התשע"ז - 2016 מפרטת את הוראות השר לעניין זה.

6. תחולה

הדיווח מבוצע במועד כניסת דגם חדש, ועבור דגם ממשיך - בעת דיווח המחיר, לפי העניין, במערכת ה"רכבית". יודגש, כי מדובר בשדות חובה ולפיכך, אי דיווח או דיווח לא תקין של מערכות הבטיחות, יגרם לסיווג הרכב לרמת האבזור הנמוכה ביותר.
הנתונים יפורסמו באתר האינטרנט של משרד התחבורה ורשות המסים. החלוקה לחבילות בטיחות תבוצע לפי הדיווחים שיימסרו בעת רישום הדגמים. כאשר לכל דגם יפתח קוד דגם ייחודי שיאפשר זיהוי, בין היתר, של מערכות הבטיחות המותקנות בו ושל רמת האבזור הבטיחותי שנקבעה לו.

תחילת יישומו של נוהל זה בדבר רישום "רמת האבזור הבטיחותי" ברישיון הרכב הנה מיום 1 ינואר 2022.

מצורף: נספחים א' - ב'.

בברכה,

**מהנדסת עינת סגל
מנהלת אגף בכיר רכב**

העתקים:

מהנדס אבנר פלור – סמנכ"ל בכיר תנועה
מהנדס דורון קוגמן – מנהל אגף א' הנדסה ותקינה
קטי מורלי – אגף הרישוי
לנה גרשקוביץ- מנהלת תחום כלכלה, מנהל תנועה
אליאס עזאם – מנהל תחום כלכלה
נטליה מירונצב- רשות המסים
אגף הרכב- כאן

נספח א'

הצהרת יצרן / סוכן מורשה / יבואן מסחרי בקובץ אקסל נפרד

Appendix A – Importer / Dealer / Manufacturer ('s) Declaration in Excel file

Definitions of the safety systems:

	System Designation	Definition
*	Airbag	A safety device designed to minimize damage to the driver and passengers as a result of a road accident. The airbag inflates with compressed gas when the accident occurs thereby absorbing some of the energy generated during the accident, protecting against broken parts and glass slivers and reducing the damage sustained by the vehicle occupants.
1	Emergency Lane-keeping system	A system which actively assists the driver in keeping a safe position of the vehicle with respect to the lane or road boundary, and for the purpose of unplanned drifting or avoiding a collision.
2	AEBS – Advanced Emergency Braking System	A system which can automatically detect a potential forward collision and activate the vehicle braking system to decelerate the vehicle with the purpose of avoiding or mitigating a collision.
3	Adaptive Cruise Control	A system designed to maintain a steady driving speed while maintaining a safe distance from the vehicle in front, through automatic control of the throttle and brakes.
4	Intelligent Speed Assistance (ISA)	A system that detects the permitted speed limit on the road and helps the driver to maintain the appropriate speed by providing a dedicated alert or by actively adjusting the vehicle's speed to the speed limit.
	Advanced Emergency Braking System for Pedestrian and Cyclist	A system capable of identifying a situation of a dangerous approach to pedestrians or cyclist while driving forward and issuing a sonic alert, and actively initiating the braking system of the vehicle to decelerate the vehicle with the purpose of avoiding or mitigating a collision.
	"Blind Spot" Information System	A system that identifies the presence of vehicles in "blind spots" along the sides of the vehicle, using sensors/cameras located on the body of the vehicle, and generates a visual alert within the vehicle driver's field of view.
	Safety Belt Sensors	A system that identifies and alerts (through a sonic and/or visual alarm) of the presence of unbelted occupants in the front and rear seats whenever the vehicle is in motion. This category will not include systems that provide one-time warning instead of continuous warning, or systems that warn only of unbelted occupants in the front seats.
	Automatic braking when driving backwards	A system that detects an obstacle or object when driving backwards and brakes the vehicle automatically until it comes to a complete stop if necessary to prevent a collision.

		Under this definition, systems that detect only stationary objects, or detect only objects in motion, will be included.
	Driver drowsiness and attention warning	A system that assesses the driver's alertness through vehicle systems analysis and warns the driver if needed.
	Alert system for child presence in vehicle	A system that fulfills the requirements of Regulation 83d. of the Traffic Regulations-1961.

נספח ב'

כללי דיווח

יבואן מסחרי:

- רישום מערכות בטיחות במסגרת דגם רכב במערכת "הרכבית" מהווה התחייבות היבואן לכך שהמערכות מותקנות ברכב בהתקנה מקורית או שהן יותקנו בהתקנה מקומית. לא תירשם דרגת בטיחות ולא יינתנו תמריצי מס עבור רכב שבדגמו לא פורטו מערכות בטיחות בעת רישום הדגם, גם אם בוצעה בו התקנה של מערכות.
- הדיווח יירשם במערכת הרכבית לפני הגשת הרכב למבחן הרישוי.
- יובהר כי חוסר התאמה בין המערכות הרשומות בדגם לבין המערכות שהותקנו ברכב בפועל ודווחו למערכת הרכב יגרום לחסימת המערכת בעת העברת הרכב במבחן הרישוי – קרי, לא יונפק רישיון לרכב.

יבוא אישי/ ייבוא על ידי יבואן שאיננו יבואן מסחרי

- יבואן אישי שמעוניין לקבל זיכוי עבור כריות אוויר יציין זאת בבקשה לרישיון יבוא וכן ברשימון יבוא.
- דרגת הבטיחות תיקבע בידי משרד התחבורה על סמך המסמכים כאמור בסעיף 4.3 לנוהל, בעת הוצאת רישיון קבוע.
- בשחרור הרכב מפיקוח המכס ישולם מס קניה מלא, ללא הזיכוי בגין מערכות בטיחות, למעט הזיכוי בגין כריות האוויר. הטבת המס או השלמתה תינתן לאחר המצאת רישיון קבוע בהתאם לדרגת הבטיחות שנקבעה בו, באמצעות פניה לרשויות המכס.
- ניתן יהיה להמציא הצהרת יצרן הרכב או אישור יבואן ישיר או אישור מוסך מורשה של היבואן הישיר, בדבר קיום מערכות הבטיחות המותקנות ברכב בהתקנה מקורית, ולהציגם במכון רישוי. אישור יבואן ישיר או אישור מוסך מורשה מטעמו, יהיה חתום בצירוף השם המלא של המאשר, ופירוט של מערכות הבטיחות.

נספח ג'

מערכות חייבות בדיווח בעת רישום דגם שאינן מזכות בניקוד

<u>מערכת לזיהוי רוכב אופניים ואופנועים</u>	מערכת פאסיבית המזהה רוכב אופניים או אופנועים הנמצאים בקדמת או בצידי הרכב בעת נסיעת הרכב קדימה, ומתריעה על מצב סכנת הפגיעה בהם באמצעות התרעה קולית (חובה) או ויזואלית.
<u>מערכת לזיהוי הולכי רגל</u>	מערכת פאסיבית המזהה הולכי רגל חוצים או עומדים על הכביש לפני הרכב בעת נסיעת הרכב קדימה, ומתריעה על מצב סכנת הפגיעה בהולך רגל באמצעות התרעה קולית (חובה) או ויזואלית.
<u>מצלמת רוורס</u>	מצלמת/מצלמות רוורס המותקנות בחלק האחורי של הרכב אשר מאפשרות צפייה פנוראמית מתא הנהג על המרחב הנמצא מאחורי הרכב בעת נסיעתו לאחור.
<u>שליטה אוטומטית באורות גבוהים</u>	מערכת המאפשרת לזהות, בשעות הלילה ובזמן הפעלת אורות גבוהים, מצב של התקרבות רכב מהכיוון הנגדי לנסיעה ולהעביר את אורות הרכב לאורות נמוכים, על מנת למנוע סנוור הנהג ברכב ממול. בחלוף הרכב ממול, המערכת תחזיר את מצב התאורה לאורות גבוהים.
<u>מערכת לזיהוי תמרורי מהירות</u>	מערכת עזר המשמשת לזיהוי וניטור תמרורי מהירות רגילים ואלקטרוניים ומספקת התרעה בעת החריגה ממגבלת המהירות.